

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/152/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7514207407
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2016:7514207407.13

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice - okolie samosudkyňou JUDr. Janou Dudíkovou vo veci starostlivosti súdu o maloletého Andreho L., nar. XX.X.XXXX, bytom u matky, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov Mgr. JQ. právne zastúpenej JUDr. Ivetou Rajtákovou, advokátkou so sídlom v Košiciach, Štúrova 20, a Y. L., nar. XX.X.XXXX, bytom G., R., K. XX, v konaní o zvýšenie a zníženie výživného, takto

r o z h o d o l :

Otec je povinný prispievať na výživu maloletého Q. L., nar. XX.X.XXXX, sumou 500 eur mesačne, vždy do 15 - teho dňa v mesiaci vopred do rúk matky, počnúc 17.4.2014.

Dlžné výživné za obdobie od 17.4.2014 do 27.1.2016 spolu vo výške 3.220 eur je otec povinný zaplatiť do rúk matky do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku.

Návrh otca na zníženie výživného zamietá.

Týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Košice - okolie, číslo konania 12P 112/2009 zo dňa 21.5.2012, v časti týkajúcej sa výživného.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

O trovách štátu bude rozhodnuté samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

Matka žiadala podaným návrhom o zvýšenie výživného na maloletého Q. zo sumy 350 eur na sumu 600 eur mesačne. Návrh odôvodnila tým, že od posledného rozhodnutia o výživnom rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 12P/112/2009 zo dňa 21.5.2012 sa výdavky na výchovu a výživu maloletého dieťaťa podstatne zvýšili.

Otec v písomnom vyjadrení zo dňa 19.10.2014 žiadal návrh na zvýšenie výživného zamietnuť a navrhol výživné znížiť na sumu 250 eur mesačne. Poukázal na to, že od augusta 2008 je dôchodca, poberá dôchodok vo výške 2.030,21 eura mesačne. Od 7.1.2014 je rozvedený, jeho dôchodok sa tým znížil a dane sa zvýšili. Žije sám vo svojom dome a sám musí naďalej splácať spoločné dlhy, ktoré má s navrhovateľkou, a to vo výške 1.104,47 eura mesačne. Tieto dlhy sú v rovnakej výške ako v čase posledného určenia výživného. Otec ďalej porovnával jeho predchádzajúce výdavky, ktoré uviedol už vo svojom liste zo dňa 15.3.2010 v konaní sp. zn. 12P/112/2009, a dospel k tomu, že za elektrinu a plyn vynakladá 1.689,31 eura ročne (140,78 eura mesačne), čo je o 399,2 eura ročne (33,27 eura mesačne) viac ako naposledy, za pitnú vodu vynakladá 60,48 eura ročne, čo je o 1,79 eura ročne menej

ako predtým, za odvoz odpadovej vody, dažďovej vody a daň za pozemok 403,44 eura ročne (33,62 eura mesačne), čo je o 31,09 eura ročne (2,59 eura mesačne) viac, za odvoz odpadu 117,60 eura ročne (9,80 eura mesačne), čo je o 8,40 eura ročne menej ako predtým, poistenie domu proti požiaru 216,30 eura ročne (18,03 eura mesačne), čo je o 18,48 eura ročne viac, poistenie domácnosti 65,33 eura ročne (5,44 eura mesačne), čo je o 0,77 eura ročne menej, zdravotné poistenie - povinné poistenie - príslušník polície 1.680 eur ročne (140 eur mesačne), čo je o 140 eura ročne viac, zdravotné poistenie 113,04 eura ročne (9,42 eura mesačne), čo je rovnaká suma ako predtým, poistenie pre prípad ošetrovania - povinné poistenie vo výške 200,40 eura ročne (16,70 eura mesačne), čo je o 14,92 eura ročne menej ako predtým, náklady na telefón a internet cca 40 eur mesačne - suma rovnaká ako predtým, povinné zmluvné poistenie motorového vozidla 250,34 eura ročne (20,86 eura mesačne), čo je o 29,21 eura ročne menej, dane za motorové vozidlo 304 eur ročne (25,33 eura mesačne), čo je o 23 eur menej, benzín cca 60 eur mesačne (suma rovnaká), poplatky do centrálného inkasného strediska - rozhlas, TV, internet, nové od 1.1.2013, mesačne vo výške 17,98 eura, poplatky za kominára 46,48 eura ročne (3,87 eura mesačne), čo je o 1,37 eura ročne viac, poistenie zákonnej zodpovednosti občanov vo výške 77,89 eura ročne (6,49 eura mesačne), v roku 2010 neuvádzané, náklady na psa cca 30 eur mesačne, poplatok za technickú prehliadku osobného motorového vozidla 77 eur.

V písomnom vyjadrení zo dňa 7.7.2015 otec uviedol, že od januára 2015 je jeho dôchodok vo výške 2.076,51 eur mesačne. Nezdaniteľná suma na dieťa (daňový bonus) mu v G. neprislúcha. Na Q. dostáva v G. prídavok na dieťa vo výške 162,01 eura mesačne. Vyplácalo by sa mu 184 eur mesačne, ale tým, že matka pobera prídavok na dieťa na Slovensku vo výške 21,99 eura, po odpočítaní tejto sumy otec dostáva rozdiel týchto súm.

Kolízny opatrovník navrhol, aby súd po prevedenom dokazovaní a vypočítaní účastníkov konania zvýšil výživné na sumu primeranú zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca a odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa.

Otec sa na pojednávanie dňa 27.1.2016 nedostavil, svoju neprítomnosť ospravedlnil zo zdravotných dôvodov a súhlasil s tým, aby súd pojednával a rozhodol v jeho neprítomnosti.

- 3 -

9P/152/2014

Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, správou o prešetrení pomerov, listinnými dôkazmi predloženými otcom, oboznámením s rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 12P 112/2009 zo dňa 21.5.2012 a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Košice - okolie č. k. 12P 112/2009 zo dňa 21.5.2012 bol maloletý Q. zverený do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 350 eur mesačne. Rodičia sa vtedy dohodli na uvedenej výške výživného. Z odôvodnenia tohto rozsudku je zrejmé, že otec bol už vtedy starobný dôchodca, žil v rodinnom dome s manželkou, poberal starobný dôchodok vo výške 2.207,10 eura mesačne, v tejto sume bol započítaný aj prídavok na dieťa vo výške 95,53 eura mesačne. Súd pri určení výživného už vtedy neprihliadol na výdavky otca, ktoré mesačne vynakladá na splácanie pôžičiek, poisťiek, telefónov a rôznych poplatkov, nakoľko ich nemožno považovať za také, ktoré je nevyhnutné vynaložiť. Matka bola zamestnaná ako učiteľka s príjmom 619 eur mesačne. Maloletý Q. bol vtedy žiakom J. školy v M..

Matka vo svojej výpovedi uviedla, že naďalej je zamestnaná ako učiteľka v M.. Na bývanie vynakladá 150 eur mesačne, obedy v zamestnaní 25 eur mesačne, pohonné hmoty 70 eur mesačne, jej mobil 25 eur mesačne. Platí si úrazové poistenie vo výške 35,42 eura mesačne, povinné zmluvné poistenie motorového vozidla 100 eur ročne, náklady súvisiace s prevádzkou auta vo výške 600 eur ročne, okrem toho ešte stravu 200 - 250 eur mesačne, drogériu 40 eur mesačne. Ďalej sú to výdavky na oblečenie vrátane oblečenia súvisiaceho so záľubami matky, turistikou a pod., čo po priemerovaní vychádza na cca 110 eur mesačne. Matka má výrazne poškodený sluch, nosí načúvací prístroj, ktorý je čiastočne hradený zdravotnou poisťovňou. Nárok na úhradu tohto prístroja v celej sume má raz za päť rokov. Od augusta 2015 má nový načúvací prístroj, ktorý stál 500 eur, matka musela doplatiť 120 eur. Na ľavú stranu nepočuje vôbec, na pravú stranu len na 60%. Okrem toho trpí silným závratmi. Lekári

nevedia prísť na príčinu ťažkostí. Keď ten stav dôjde, nemôže ísť ani do práce, vtedy tri až štyri dni neje, zvracia.

Maloletý Q. je študentom 3. ročníka W. na O. ul. v C.. Navštevuje triedu s rozšíreným vyučovaním anglického jazyka, počas pracovného týždňa býva na internáte. Sumu 300 eur mesačne mu matka vynakladá na stravu, 26 eur mesačne ubytovanie na internáte, 60 eur mesačne na cestovné vrátane vreckového, 25 eur mesačne na kozmetiku a drogériu, 20 eur mesačne mobil, internet 20 eur mesačne, matka mu platí životné poistenie vo výške 28 eur mesačne, investičné poistenie 10 eur mesačne. Sumu 40 eur mesačne mu matka ukladá na jeho bežný účet, ktorý má svoj podúčet, na ktorý ide 20 eur mesačne na stužkovú. Maloletý intenzívne posilňuje a preto užíva výživové doplnky k strave za 25 eur mesačne. Výdavky na oblečenie sa nedajú presne špecifikovať, ale za celý rok matka vynakladá na oblečenie pre maloletého cca 1.200 eur ročne, vrátane oblečenia, ktoré maloletý potrebuje aj vzhľadom na to, že cvičí, lyžuje a chodí pravidelne na turistiku, čiže po rozpočítaní to vychádza na cca 100 eur mesačne. Maloletý Q. potrebuje nový počítač, keďže na prípravu do školy sa vyžadujú programy, na ktoré jeho terajší počítač nemá kapacitu. Maloletý navštevuje aj krúžok v rámci školy E. C., ktorý je síce bezplatný, ale sú s tým spojené výdavky, pretože deti boli napr. lyžovať v Ždiari a matka aj napriek karte ISIC za tento pobyt zaplatila 60 eur. Lyžovať chodí veľmi rád, je to jeho hobby. Taktiež občas zájde do kina. Jeho zdravotný stav je v poriadku, ale v minulosti mal problémy,

- 4 -

9P/152/2014

v súvislosti s prsnými žľazami chodili na endokrinológiu, a aj v dôsledku toho museli zmeniť stravovacie návyky.

Kolízny opatrovník na pojednávaní navrhol, aby súd zvýšil výživné v takom rozsahu, ako to žiada matka.

Opisom mzdového listu matky bolo preukázané, že jej priemerný čistý príjem bol za obdobie 01/2014 - 03/2015 vo výške 734 eur mesačne.

Z oznámenia o mzde vystaveného R. orgánom pre dávky a zabezpečenie vyplýva, že otec od januára 2015 poberá dôchodok vo výške 2.076,51 eura mesačne v čistom, v čom je už zahrnutý podiel dieťaťa v rodinných príplatkoch vo výške 105,67 eura. V roku 2014 poberal starobný dôchodok vo výške 2.030,21 eura.

Z potvrdenia Rodinnej poisťovne U. vyplýva, že otec poberá v G. prídavok na dieťa vo výške 162,01 eura mesačne.

Zo správy kolízneho opatrovníka vyplýva, že matka s dieťaťom býva u svojej matky. Maloletý Q. od jesene 2012 hrá v dychovom orchestri „M.“. Chodí na vystúpenia, na jedno vystúpenie potrebuje vreckové cca 10 eur. Navštevuje ortopedickú ambulanciu a potrebuje ortopedickú obuv. Otec s maloletým nie je v osobnom kontakte, naposledy sa stretli, keď bol otec na pojednávaní v roku 2012.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

Predpokladom zmeny súdneho rozhodnutia o výživnom je zmena pomerov v tých skutočnostiach, z ktorých vychádzalo predchádzajúce súdne rozhodnutie o výživnom. Na základe vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že u maloletého Q. došlo k podstatnej zmene pomerov vzhľadom k tomu, že výživné bolo naposledy upravené pred takmer štyrmi rokmi, kedy maloletý navštevoval základnú školu v M., zatiaľ čo v súčasnosti navštevuje 3. ročník strednej školy v C., s čím sú nepochybne spojené zvýšené výdavky na cestovné, školské potreby, zvýšili sa tiež výdavky na jeho ošatenie, stravovanie a uspokojovanie nevyhnutných osobných potrieb.

Čo sa týka zmeny pomerov na strane otca, súd udáva nasledovné. Pri poslednom určení výživného rozsudkom 12P 112/2009 zo dňa 21.5.2012 poberal otec starobný dôchodok vo výške 2.218,59 eura, v

čom bol zahrnutý aj podiel dieťaťa v rodinných príplatkoch vo výške 96,68 eura. Okrem toho ešte poberal prídavok na dieťa v G. vo výške 142,75 eura, t.j. jeho celkový príjem bol 2.361,34 eura mesačne.

Teraz otec pobera starobný dôchodok vo výške 2.076,51 eura, v čom je zahrnutý aj podiel dieťaťa v rodinných príplatkoch vo výške 105,67 eura. Okrem toho ešte pobera

- 5 -

9P/152/2014

prídavok na dieťa v G. vo výške 162,01 eura, t.j. jeho celkový príjem je 2.238,52 eura mesačne.

Je zrejmé, že celkový príjem otca, ktorým otec mesačne môže disponovať, je spolu s prídavkom na dieťa v súčasnosti len o 122,82 eura nižší ako predtým. Z toho vyplýva, že na strane otca k žiadnemu podstatnému zníženiu príjmu nedošlo.

Porovnaním celkových výdavkov otca súd dospel k záveru, že jeho výdavky sú v podstate v rovnakej výške ako predtým, pričom súčasťou týchto výdavkov, tak predtým ako aj teraz, je suma 1.104,47 eura mesačne, ktorú otec vynakladá na spoločné dlhy.

Súd dáva do pozornosti, že podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Súd preto nemohol zohľadniť výdavky otca vo výške 1.104,47 eura mesačne na spoločné dlhy, rovnako nemohol prihliadať na výdavky otca na platenie poisťiek (okrem povinných poisťiek), pričom je povinnosťou otca usmerniť svoje výdavky tak, aby plnenie vyživovacej povinnosti nebolo ohrozené. Súd má za to, že aj po odpočítaní všetkých opodstatnených výdavkov otcovi zostáva mesačne dosť vysoká suma na to, aby bez ohrozenia svojich potrieb mohol prispievať na výživu maloletého Q. výživným vo výške 500 eur mesačne, aj s poukazom na to, že otec okrem určeného výživného žiadnym iným spôsobom na výživu maloletého neprispieva a nemá inú vyživovaciu povinnosť.

Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 4 zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Pri určení výšky výživného súd vychádzal zo schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov, pričom prihliadol k odôvodneným potrebám maloletého dieťaťa ako aj k tomu, kto z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará.

Vzhľadom na odôvodnené potreby maloletého dieťaťa a výšku príjmu otca súd dospel k záveru, že otcov príjem je dostačujúci na to, aby prispieval na výživu maloletého Q.

- 6 -

9P/152/2014

výživným vo výške, ktorá je uvedená vo výroku tohto rozsudku a ktorú súd považoval za primeranú možnostiam a schopnostiam otca.

Súd zohľadnil aj osobnú starostlivosť matky o maloleté dieťa, ktorá svoj podiel na jeho výžive plní aj hodnotou práce vynakladanej pri jeho opatere.

Súd poukazuje na to, že náklady na dieťa predstavujú všetky náklady potrebné na uspokojovanie jeho potrieb. Medzi tie základné patrí bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby a drogéria, zdravotná starostlivosť, školské potreby a náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa, poplatky za záujmovú činnosť, primerané náklady na mobilný telefón. Iba základné bežné potreby dieťaťa pokrýva vyživovacia povinnosť rodičov len v tom prípade, ak sú možnosti a schopnosti rodičov slabé alebo objektívne obmedzené a nedovoľujú poskytnúť dieťaťu viac. Pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť tiež náklady na voľnočasové aktivity, dovolenky, výlety, detské tábory a pod..

Vzhľadom na uvedené, ale aj na to, že vývoj životných nákladov sám osebe odôvodňuje zmenu výšky výživného, súd považuje návrh matky za dôvodný.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Vzhľadom na to, že otec si plní vyživovaciu povinnosť na maloletého Andreho vo výške 350 eur mesačne, nad rámec bežného výživného ničím neprispieva a súd zvýšil výživné na sumu 500 eur mesačne, t.j. o 150 eur mesačne viac, počnúc dňom podania návrhu dňa 17.4.2014, otcovi vznikol dlh na výživnom za obdobie od 17.4.2014 do 27.1.2016 spolu vo výške 3.220 eur (t.j. za apríl 2014 alikvotna časť vo výške 70 eur plus za mesiace máj 2014 až január 2016, t.j. 21 mesiacov krát 150 = 3.150 eur).

Podľa § 160 ods. 1 veta prvá O.s.p., ak súd uloží v rozsudku povinnosť, je potrebné ju splniť do troch dní od právoplatnosti rozsudku; súd môže určiť dlhšiu lehotu.

Dlžné výživné vo výške 3.220 eur súd uložil otcovi zaplatiť k rukám matky do troch mesiacov od právoplatnosti rozsudku, prihliadajúc na jeho príjem a osobné a majetkové pomery. Súd poukazuje na to, že bežné ako aj dlžné výživné je otec povinný uhrádzať prednostne pred svojimi inými výdavkami a ani z hľadiska záujmu dieťaťa by nebolo správne, aby súd umožnil zaplatiť otcovi dlh v dlhšom časovom období po právoplatnosti rozsudku, nakoľko aj príjem matky v rozhodnom období spolu s výživným, ktorým otec prispieval na výživu dieťaťa, bol podstatne nižší, ako príjem otca po odpočítaní výživného, ktorým na dieťa prispieval.

Súd ešte dáva do pozornosti, že po dosiahnutí plnoletosti dieťaťa bude otec povinný poukazovať bežné výživné ako aj dlžné výživné k rukám Q..

- 7 -

9P/152/2014

S poukazom na vyššie uvedené súd návrh otca na zníženie výživného ako nedôvodný zamietol.

Rozhodnutie o trovách konania sa opiera o ustanovenie § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov konania nemá právo na náhradu trov podľa jeho výsledku, ak konanie mohlo sa začať i bez návrhu.

O trovách štátu za vyplatené prekladateľské úkony bude rozhodnuté samostatným uznesením.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Ak povinný dobrovoľne nesplní čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa O. s. p. alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa z. č. 233 / 1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1, b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a), f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.